

NOORSOOTÖÖ STRATEEGIA 2006–2013

Rakendusplaan aastateks 2011–2013

I Tegevusprioriteetid noortepoliitika üldeesmärgi saavutamiseks aastatel 2011–2013

1. Noortepoliitika üldeesmärgid ja hinnang nende täiendamise vajadusele

Noortepoliitika üldeesmärgiks on tagada noorte osalus otsustusprotsessides ning nende huvide ja vajadustega arvestamine kõigis noortepoliitika toimealades. Strateegias on määratletud kolm arengusuunda ja tegevused arengu tagamiseks nendes suundades:

- 1) Noortele suunatud tegevused lähtuvad noorte olukorrast ja nende tegelikest vajadustest.
- 2) Noored osalevad neid puudutavates otsustusprotsessides ja poliitikate kujundamises.
- 3) Lõimitud noortepoliitika kujundamine, planeerimine ja teostamine toimub erinevate osapoolte koostöös.

Strateegias on samuti määratletud, et noortepoliitika arengusuundi viiakse ellu kõikidel haldustasanditel ja erinevates valdkondades juba olemasolevate arengukavade ja strateegiate täiendamise ning uute väljatöötamise ja rakendamise kaudu.

Vastavalt strateegia 2010. aasta rakendusplaani aruandele on noortepoliitika arengusuunad endiselt asjakohased ning kuigi kõik kolm suunda on oluliselt arenenud, tuleb noortepoliitika üldeesmärgi saavutamiseks jätkata sammudega kolmes põhisuunas. Noorsootöös kavandatud tegevused on kirjeldatud strateegia rakendusplaani noorsootöö osas. Samuti on olulisi tegevusi kavandatud erinevates strateegilistes arengukavades eelkõige Sotsiaal- ja Justiitsministeeriumi haldusalas.

2. Lähtealused tegevusprioriteetide seadmiseks noortepoliitika üldeesmärgi saavutamiseks

Kuigi strateegia senise rakendamise põhjal on hinnatud püstitatud eesmärgi jätkuvalt asjakohaseks, on 2009. ja 2010. aastal toimunud põhjalik areng Eesti ja terve Euroopa Liidu strateegiliste suundade määratlemisel, mis mõjutab ka noortevaldkonna strateegiavalikuid. Et uuenenud kontekstile reageerida ning täpsemalt fokuseeritud tulemusi saavutada, tuleb määratleda strateegia kestuse viimaseks kolmeks aastaks tegevusprioriteetid noortepoliitika üldeesmärgi saavutamiseks.

Euroopa Liidu uuenenud koostööraamistik noortepoliitika arendamiseks

27. novembril 2009 kiideti Euroopa Liidu Nõukogus heaks resolutsioon Euroopa noortevaldkonna uuendatud koostööraamistikust aastateks 2010–2018. Resolutsioonis on ELi liikmesriigid kokku leppinud, et ELi koostööl noortevaldkonnas on järgmisel 9 aastal 2 põhieesmärki:

- 1) luua hariduses ja tööturul rohkem võrdseid võimalusi kõikidele noortele ning
- 2) edendada kõikide noorte kodanikuaktiivsust, sotsiaalset kaasatust ja solidaarsust.

Need eesmärgid tuleb saavutada vastava tegevusega järgmistes valdkondades: 1) haridus ja koolitus; 2) tööhõive ja ettevõtlus; 3) tervis ja heaolu; 4) osalus; 5) vabatahtlik tegevus; 6) sotsiaalne kaasatus; 7) noored ja maailm; 8) loovus ja kultuur. Tegevusi tuleb kavandada konkreetselt noortevaldkonnas, aga ka valdkonnaüleselt, s.t nii, et noorte vajadustest lähtudes ja noori kaasates tehakse tööd ka teistes valdkondades. Eesmärgi on kavas saavutada kolmeaastaste töötüklite kaupa (esimene 2010–2012), määrates iga tsükli jaoks konkreetsed prioriteetid ning kirjeldades rakendusinstrumente (s.o uuringud, kogemustest õppimine, aruandlus, tulemuste levitamine, seire, noortega konsulteerimine, ELi programmide rakendamine). Esimeseks töötüklis (2010–2012) on prioriteetid noorte tööhõive (peamine), sotsiaalne kaasatus, noorsootöö ja osalus.

Uued alused Eesti strateegilise arengu kavandamisel

Konkurentsivõime kava “Eesti 2020” on Eesti strateegia “Euroopa 2020” eesmärkide saavutamiseks, mille Vabariigi Valitsus kiitis heaks 28. aprillil 2011. Kava kirjeldab peamisi poliitikasuundi ja meetmeid Eesti konkurentsivõime tõstmisel; seab eesmärgid 2015. ja 2020. aastaks, mis on kooskõlas ELi riikide kokkulepitud strateegia “Euroopa 2020” eesmärkide ja Eesti ülesannetega; sätestab kohustused, mille Eesti võtab 2011. aasta märtsi ülemkogul kokku lepitud laiendatud euroala paktiga.

Arvestades, et strateegias "Euroopa 2020" on noored seatud silmapaistvale kohale, on ka Eesti strateegia olulisel määral noorte haridusvõimaluste tagamisele suunatud. Valitsuse poliitika põhisuundadena on eriti tähtsad siirded noortepoliitikasse järgmisel:

- Viia noorte tööpuuduse määr vähemalt kriisieelsele tasemele. Selleks on kavas rakendada spetsiaalselt noortele mõeldud lisameetmeid. Olulisel kohal on kvaliteetse hariduse pakkumine ja koolist väljalangevuse ennetamise meetmed, mis kokkuvõttes tagavad noorte parema ettevalmistuse tööturule sisenemiseks.
- Noorte paremaks kohanemiseks hilisema tööeluga on üldhariduses vajalik lisaks faktiteadmistele kujundada õpilaste sotsiaalseid võtmepädevusi, arendada loovust ja ettevõtlikkust.
- Oluline on edasi arendada karjääriõpet jt -teenuseid ning suurendada nende kättesaadavust eesmärgiga paremini toetada õpilaste haridustee- ja erialavalikuid.
- Rohkem on vaja tähelepanu pöörata laste annete ja võimete varasele avastamisele ning nende stimuleerimisele ja arengu soodustamisele.

Valitsuse poliitika arendamise peamiste väljakutsete raport on Riigikantselei poolt märtsis 2011 koostöös ministeeriumide ja ekspertidega koostatud dokument, mille eesmärk on pakkuda olulisi poliitikasuundade arendamise fookusi ja uusi algatusi, mis peaksid järgmise nelja kuni kümne aasta jooksul olema valitsuse tähelepanu all ning mis tagavad eeldused majandus-, sotsiaal- ja keskkonnavaldkondade tasakaalustatud arenguks. Raportis toodud fookused ja ettepanekud lähtuvad Riigikantselei ja ministeeriumi koostatud valitsuse tegevusprogrammi 2007–2011 täitmise analüüsist, mis annab ülevaate valitsusele prioriteetsete arengunäitajate muutustest 4 aasta jooksul, toob esile valitsuse olulised tegevussuunad ning algatatud protsessid. Täiendavalt koostati 2010. aastal Riigikantselei, ministeeriumide ja ekspertide koostöös ettevaatav analüüs olulisematest uutest ülesannetest. Selles on esile tõstetud tähtsamad teemad (ülesanded), mille osas valitsuse poliitika vajab arendamist/parandamist või millele tuleb järgneval kümnel aastal kindlasti tähelepanu pöörata. Kaalukaimad raportis kirjeldatud ülesanded noortepoliitika strateegilise arendamise kontekstis on järgmised (peale nende, mis on juba varem nimetatud konkurentsivõime kavas "Eesti 2020" oma väljundi leidnud):

- Noorte haridustee toetamine ja erialavalikute parem suunamine eesmärgiga suurendada õpilaste teadlikkust töömaailmast ja vähendada koolikatkestajate arvu. Noorte puhul on oluline tagada võimalikult teadlik ja võimetele vastav erialavalik ja ennetada koolist väljalangevust ning vältida haridustee varast katkestamist.
- Noorte tervislike valikute toetamine.
- Laste arengu soodustamine noorsootöö laiema võimaldamise ning õppetöö toetamise kaudu. Oluline aspekt aidates lapsel kasvada aktiivseks ja enesekindlaks ühiskonna liikmeks, on arendada tema võimeid ja loovust ning suurendada kaasatust ühiskonnas, mida pakuvad noorsootöö asutused (huvikoolid, noortekeskused, noorteühendused, laagrid jne). Probleemiks on noorsootöö asutuste (sh huvikoolide) kättesaadavuse erinevus piirkonniti ning perede majanduslikud võimalused huvihariduse eest maksta. Koolist väljalangemise ennetamisele ning õppetöö tõhustamisele aitavad kaasa erinevad tugiteenuste skeemid.
- Laste õiguste kaitsmine ning riskikäitumise ja õigusrikkumiste ennetamine asjatundliku võrgustikutöö kaasabil.

Vabariigi Valitsuse tegevusprogramm 2011–2015 on koostatud „Erakonna Isamaa ja Res Publica Liit ning Eesti Reformierakonna valitsusliidu programmi” elluviimiseks. Tegevusprogramm on koostatud kogu valitsemisperioodiks, lähtudes valitsusliidu programmi struktuurist. Valitsuse tegevusprogrammis on kokku 18 poliitikavaldkonda. Tegevusprogramm sisaldab iga valitsusliidu programmi punkti täitmiseks vajalikke esmaseid tegevusi. Tegevusprogrammi uuendatakse iga aasta ning pärast valitsuse või ministri heakskiitu esmastele tegevustele (näiteks kontseptsiooni heakskiitmine) lisatakse tegevusprogrammi vajalikke jätkutegevusi. Noortepoliitiliste eesmärkide kontekstis on tegevusprogrammis kavas järgmised põhitegevused:

- Noorte huvitegevuses osalemise suurendamiseks ja riskikäitumise vähendamiseks kehtestame 1. jaanuarist 2014 ringiraha.
- Seame elukestva õppe projektide rahastamise Euroopa Sotsiaalfondi vahendite kasutamise prioriteediks. Lisaks peame oluliseks noorsootööprojektide rahastamist.
- Tagame noortele karjääriõppe ja -nõustamise üldharidus-, kutse- ning kõrghariduse tasemel.
- Pöörame eritählepanu noorte riskiteadlikkuse tõstmisele.
- HIV-nakkusega võitlemisel on riigi prioriteet uute nakatunute arvu vähendamine, pöörates eritählepanu noorte ennetusmeetmetele.
- Suuname kuriteoennetuse eelkõige noortele, toetades neile mõeldud kuriteoennetusprojekte ning hoolitsedes, et ka piisava vanemliku hoolitsuseta noortel oleks sisukat tegevust.
- Edendame isamaalist kasvatust ja toetame isamaaliste noorteorganisatsioonide tegevust.
- Algatame ühiskonnas debati selle üle, kas ja kuidas oleks ühiskonnas tasakaalu hoidmiseks mõistlik arvestada valimistel laste ja noortega. Algatame arutelu, kas langetada valimisiga 16. aastani.

3. Tegevusprioriteedid aastatel 2011–2013

Lähtudes eelkirjeldatud arengusuundadest, tuleb seada strateegias määratletud noortepoliitika arengusuundade tagamiseks ja noortepoliitika üldeesmärgi saavutamiseks järgmised tegevusprioriteedid aastatel 2011–2013:

1. Sotsiaalse tõrjutuse riski ennetamine
Suureneb noorte arv, kes ei saa erinevatel põhjustel osa võimalustest, mida pakub noorsootöö – s.o omandada eluks ja isiksuse arenguks vajalikke teadmisi ning oskusi väljaspool kooli. Eemalejäämine võimalustest võib kaasa tuua kehvemad väljavaated tulevikus, aga ka sotsiaalse tõrjutuse, mida seostatakse käitumiskeskuse ja noorte kuritegevusega.
Tõrjutuse riskirühma noored tuleb kaasata noortevaldkonna erinevate meetmete kaudu noorsootöö tegevusse ning seada nad prioriteetseks sihtrühmaks noortevaldkonna meetmete rakendamisel.
2. Noorte suurema osaluse tagamine otsustusprotsessides
Noorte osalemise võimalused on oluliselt paranenud ning 2010. aastal heakskiidetud noorsootööseadus on hoogustanud kohalike noortevolikogude tegevust, kuid osalusvõimaluste teavitatud ja tulemuslik kasutamine noorte poolt vajab lisatählepanu. Selleks viib Eesti Noorteühenduste Liit ellu tegevuskava, et tagada noorte arvamusega arvestamine ja nende esindatus noori puudutava poliitika kujundamisel ning innustada noorte kaasamist, arendades osalusvõimalusi ja kaasamispraktikat riigi ja kohalikul tasandil. Samuti jätkab ENL aktiivselt Eesti noorte kaasamist Euroopa Liidu struktureeritud dialoogi protsessis.
3. Eesti ja kogu Euroopa Liidu noortepoliitika parem seostatus, et tagada võimalikult suur lisandväärtus koostööst
Euroopa Liidu liikmesriikide koostöös kavandatud sammud aitavad oluliselt kaasa Eesti noorte ja noortevaldkonna arengule. Riikide vastastikuse õppimise ja kogemuste vahetuse ning ühistegevuse kaudu on võimalik paremini saavutada Eesti noortepoliitikas võetud eesmärgid ning seeläbi toetada ka Euroopa Liidu koostöös määratletud ühiseid arenguvajadusi. Vajalik on Eesti kogemuste, saavutuste ja vajaduste suurem esiletõstmine

Euroopa Liidu noortevaldkonna koostöö eri vormides ning Eesti huvide kaitsmine ühise valdkondliku instrumendi, Euroopa Liidu noorteprogrammi jätkuprogrammi tagamisel.

4. Noortevaldkonna teadmiste koostööplatvormi algatamine
Noortevaldkond vajab arenguks kvaliteeteadmisi, mis aitavad noortepoliitika ja noorsootöö eesmärgi kujundada ning neid ellu viia. Tuleb liikuda edasi seniselt praktikalt, n-ö tellimusformaadist, olukorra poole, kus teadlased osalevad poliitikakujundamises pidevalt, mitte ainult *ad hoc* alusel. Noortevaldkonna olukorra ja probleemide määratlemine toimub eri poolte koostöös, st ka teadlased väljendavad oma seisukohti võrdsete partneritena, mitte ei osale koostöös metoodilise nõustajana. Teadlased kaasatakse noortepoliitika ja noorsootöö juhtimisse sel eesmärgil kavandatud ja ellukutsutud struktuuri – koostööplatvormi – kaudu.
5. Noortepoliitika 2014+ strateegilise visiooni määratlemine
2006. aastal heakskiidetud noorsootöö strateegia kehtib aastani 2013. Kehtiva strateegia periood on tõestanud strateegilise planeerimise tähtsust noortevaldkonnas. Areng ühiskonnas, sh Eesti koostöö Euroopa Liidus, toob üha rohkem esile vajaduse jätkata noortele suunatud poliitika ning meetmete lõimitud ja sihtrühmast lähtuvat kavandamist ning elluviimist. Seetõttu tuleb algatada uue noortepoliitilise strateegilise visiooni koostamine alates 2014. aastast ning tagada, et erinevalt noortele suunatud valdkondlikult killustunud meetmete rakendamisest keskendub uus visioon ülevaldkondlike noorte võimalusi ja sellega ühiskonda tervikuna arendavate suundade ja tegevusvajaduste määratlemisele.

II Noorsootöö strateegia rakendusplaan aastateks 2011–2013

Rakendusplaanis on nelja eesmärgi alla koondatud meetmed eesmärgi saavutamiseks. Meetmeti on kavandatud erinevad tegevused. Iga tegevuse puhul on näidatud selle väljund- ja tulemusindikaator, tähtaeg, tegevuse vastutaja ja elluviija, maksumus ja selle allikas ning partnerid. Rakendusplaanis on kavandatud tegevused kõigi strateegia meetmete täitmiseks.

Rakendusplaan kajastab Haridus- ja Teadusministeeriumi valitsemisala 2011.–2013. aasta eelarve vahendite jaotust noorsootöö strateegia eesmärkide täitmiseks. 2012.–2013. aasta tegevuste maksumuse aluseks on riigieelarve strateegia kinnitatud eelarve tase. Rakendusplaan kajastab lisaks mitme partneri tegevust, sh kodanikuühenduste tegevusi, mida rahastatakse ühingute eelarvest, ning vastavateks tegevusteks taotletakse vahendeid toetusmeetmetest ja fondidest. Tegevuste osas on täpsustatud välisvahendite kasutamist ja hasartmängumaksu laekumise arvel rahastatavaid suurprojekte.

Arengukava täitmiseks vajalikud kulutused nähakse ette ja planeeritakse ministeeriumi valitsemisala ja partnerite eelarves (sh välisvahendid Euroopa Liidu Sotsiaalfondist ja Regionaalfondist). Lisaks on arengukava täitmiseks kaasatud välisvahendeid Euroopa Komisjoni eelarvest, mis ei ole kajastatud riigieelarves; Hasartmängumaksu Nõukogu ja Kodanikuühiskonna Sihtkapitali (KÜSK) vahendid; asutuste ja ühenduste oma eelarve ning liikmemaksudest kogutud summad. Täiendavalt nähakse strateegia meetme 6 „Kodanikuteadlikkuse ja kasvatus suurendamine ja mitmekultuurilisuse väärtustamine” elluviimise partnerina Kaitseliidu noorteorganisatsioone.

Käesoleva rakendusplaaniga tegevuste elluviimise tähtaeg on 31.12.2013.

Noorsootöö strateegia rakendusplaan
aastateks 2011-2013¹

AE 1: tõsta noorsootöö kvaliteeti ja noorsootöötajate
professionaalsust

Professionaalsus												
Indikaator (soovitud sihttase aastaks 2013)	Erinevatel täiendkoolitustel on osalenud 7000 inimest											
	Koolituste tulemusel on suurenenud noorsootöötajate professionaalsus											
	Noorsootöö kvaliteedisüsteemi on edasi arendatud											
Meede	Planeeritud tegevus	Väljundindikaator	Tulemus-indikaator	Tähtaeg		Vastutaja	Teostaja	Allikas	Maksumus			Partnerid
				Algu s	Lõp p				2011	2012	2013	
Meede 1: Noorsootöö kvaliteedi hindamissüsteemi väljatöötamine ja rakendamine	Programmi „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ rakendamine ²	Programmi tegevused ellu viidud	Tegevused on ellu viidud vastavalt programmi kinnitatud aastasele tegevuskavale	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ³	1450700	1450700	1450763	HTM NO, ENEB, programmiga seotud sihtgrupid
	Noorsootöö kvaliteedinäitajaid kirjeldavate andmete kogumise ja kriteeriumidele vastavuse hindamise mudelite ja meetodite määratlemine, analüüs, arendamine	Teostatud analüüs	Valminud kontseptsioon. Toimunud arendustöö	jaan 11	dets 12	ENTK	ENTK	RE/ESF ⁴	863570	800400	0	HTM NO, HTM TF, programmi nõukoda, ekspertrühmad, teemaga haakuvad partnerid

¹ Meetmed jaotatud tinglikult vastavalt sellele millise alaeesmärgi täitmist nad eelkõige toetavad

² Siin ja edaspidi programmi „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ eelarve summad näidatud indikatiivselt, täpsem eelarve kinnitab haridus- ja teadusminister iga aastase tegevuskavaga

³ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ vahendid

⁴ Ibid.

	Kvaliteedinäitajaid kirjeldavate andmete kogumine	Andmed on kogutud	Andmed kätte-saadavad	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ⁵	480000	480000	480000	Ernst Young, KOV-d, hindajad
	Hindamismudeli piloteerimine ja täiendamine	Hindamised on läbi viidud vähemalt 20 omavalitsuses, mudelit on täiendatud	Hindamis-mudel on testitud ja kasutusel	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ⁶	520000	520000	520000	KOV-d, noorsootöö-asutused, Ernst Young, teemaga haakuvad partnerid
	Kvaliteedi hindamise sihtgruppide teavitamisele ja koolitamisele suunatud tegevused	Toimub sihtgruppide teavitamine. Toimunud rakendamise koolitus	Läbi viidud vähemalt 2 hindamise alast koolitust aastas. Koolitusel osales 100 inimest	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ⁷	400000	300000	300000	KOV-d, noorsootöö-asutused, Ernst Young, teemaga haakuvad partnerid
	Karjääriteenuste kvaliteedi tagamine, sh uuringute läbiviimine	Karjääriteenuste kvaliteedi käsiraamatute rakendamine TNK-des. Uuringute korraldamine	Karjääri-teenuste osutajate, kasutajate ja huvigruppide rahulolu teenustega	jaan 11	dets 13	Innove KTK	Innove KTK	RE/ESF ⁸	626000	M 16 vahendid	M 16 vahendid	Karjääri-teenuste koostöökogu liikmed, TNK-d, uuringu-partnerid
Meede 3: Noorsootöötajate	Noorsootöötaja kutseväärtustamisele	Tunnustatakse noorsootöö	Tegevused on ellu viidud	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ⁹	400000	400000	400000	MV-d, KOV-d, ENÜ,

⁵ Ibid.

⁶ Ibid.

⁷ Ibid.

⁸ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Teavitamis- ja nõustamissüsteemi arendamine“ vahendid

professionaalseks arenguks tingimuste loomine ja noorsootöötaja kutse väärtustamine	suunatud tegevused	tegijaid. Suureneb avalikkuse teadlikkus noorsootöö ja kutse olemusest	vastavalt tegevuskavale									noorsootööasutused, noorsootöötajad
	Noorte õpitu ja kogetu tõendamist ja arvestamist võimaldava instrumendi väljatöötamine, tutvustamine ja rakendamine	Toimiv portaal	Läbi viidud vähemalt 3 rakendamise koolitust. Portaali kasutab aastas vähemalt 3000 noort	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ¹⁰	750000	500000	200000	INNOVE/KTK, tööandjad, koolitajad, noored, noorsootöötajad (sh karjääri-nõustajad)
	Tööandjate teadlikkuse suurendamine, sh noorsootöötaja kutse väärtustamiseks ja noorsootöös õpitu tunnustamiseks	Toimub tööandjate teavitamine. Läbi viidud kampaania, tutvustavad materjalid valminud ja levitatud.	Läbi viidud vähemalt 3 teavitussündmust aastas	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ¹¹	700000	550000	400000	Tööandjad, KOV-d, noored, noorsootöötajad
	Mitme-etapiliste koolituskursuste ettevalmistus ja läbiviimine noorsootöötajate põhiteadmiste ja -oskuste arendamiseks	Toimunud koolitused	Koolitustel on osalenud vähemalt 120 inimest	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ¹²	1000000	1000000	998594	Koolitajad, ENEB

⁹ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ vahendid

¹⁰ Ibid.

¹¹ Ibid.

¹² Ibid.

	Spetsiifiliste sihtgruppidega töötamiseks koolituste ettevalmistamine ja läbiviimine	Toimunud koolitused ja seminarid	Koolitustel ja seminaridel osales vähemalt 850 inimest	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ¹³	698000	698000	698000	Koolitajad, ENEB
	Noortega töötavate spetsialistide eriteadmiste ja oskuste arendamisele suunatud koolituste ettevalmistus ja läbiviimine	Toimunud koolitused ja seminarid	Koolitustel ja seminaridel osales vähemalt 450 inimest	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ¹⁴	560000	560000	560000	Koolitajad, ENEB
	Noorsootöös kasutatavate meetodite alaste ja temaatiliste koolituste elluviimine noortega töötavatele spetsialistidele	Toimunud koolitused ja seminarid	Koolitustel ja seminaridel osales vähemalt 1980 inimest	jaan 11	dets 13	ENTK	ENEB	RE/ESF ¹⁵	1383036	1429487	1375410	Koolitajad
	Programmi Euroopa Noored raames koolitustegevuste korraldamine noorsootöötajatele ja noortejuhtidele	Toimunud koolitused ja töötoad	PEN koolitus-tegevustes osales vähemalt 3000 noorsootöötajat ja noortejuhti/n oort	jaan 11	dets 13	ENEB	ENEB	EK ¹⁶	1000000	1100000	1300000	ENEB koolitajad
	Karjäärspetsialistide	Toimunud	Koolituse	jaan	dets	Innove	Innove	RE/	1021800	M 16	M 16	Koolitajad

¹³ Ibid.

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Ibid.

¹⁶ Programm „Euroopa Noored“ vahendid

	koolituste ettevalmistus ja läbiviimine	koolitused	lõpetab 80% osalejatest	11	13	KTK	KTK	ESF ¹⁷		vahendid	vahendid	
	Karjäärspetsialistide tunnustamine	Toimunud konkursid	Tunnustatud spetsialistide arv	jaan 11	dets 13	Innove KTK	Innove KTK	RE/EÕP	30000	30000	30000	KTK liikmed
	Noorsootöötajate suvekooli korraldamine	Toimunud suvekool	Suvekoolist võttis osa vähemalt 200 noorsootöötajat	märt 12	sept 12	ENÜ	ENÜ	ENÜ	0	350000	0	Eesti ANK, teemaga haakuvad partnerid
	Huvijuhtide suveakadeemia korraldamine	Toimunud huvijuhtide suveakadeemia	Suveakadeemias osales vähemalt 50 huvijuhti	aug 11	aug 11	TÜ VKA	TÜ VKA	TÜ VKA	100000	0	0	Eesti Huvijuhtide Liit
	Noorsootöötajatele juhtumipõhisel meetodil põhinevate arendusseminaride korraldamine	Toimunud seminarid	Toimus vähemalt 4 seminari kokku vähemalt 70 osalejale	vee b12	okt 13	ENÜ	ENÜ	ENÜ	0	60000	60000	ENEB, KOV-id, noorsootöo-asutused, teemaga haakuvad partnerid
	Portfoolio väljatöötamine noorsootöö eriala üliõpilastele	Portfoolio välja töötatud ja rakendatud	Portfoolio on õppeprotsessi praktika-süsteemi kohustuslik osa	jaan 11	sept 11	TÜ	TÜ	Primus	20000	0	0	ENTK, ENEB, HTM, TPS, TÜ VKA, TÜ NK
Meede 12: Huvitegevuses ja	Huvihariduse valdkondlike	Uuendatakse huvihariduse	Valminud on huvihariduse	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE	40000	40000	40000	HTM NO, EMKL, HAKK, K

¹⁷ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Teavitamis- ja nõustamissüsteemi arendamine“ vahendid

huvihariduses kasutatavate meetodite ja vahendite mitmekesistamine, sh uute meetodikate arendamine	õppekavade väljatöötamine, rakendamine ja arendamine	õppekavu	vald-kondlikud õppekavad. Läbi viidud vähemalt 3 infopäeva									KEK,HJL, TÜ VKA, ainekavade esindused
	Foorumteatri meetodi tutvustamine ja rakendamine	Toimunud koolitused, üritused	Tegevuses osales vähemalt 50 noort aastas. Toimus kokku vähemalt 40 üritust	jaan 11	dets 13	LKL	LKL Noorte-kogu	LKL	85 000	93 500	102 850	Kohalikud ja rahvus-vahelised partnerid
Meede 15: Noorteinfo kvaliteedi tõstmine	Noorteinfo alane rahvusvaheline koostöö	Osalemine vähemalt ühes rahvusvahelises võrgustikus (ERYICA)	Osalemine 3 pea-assambleel	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE	85000	85000	85000	ERYICA, teemaga haakuvad partnerid
	Noorteinfo arendamine ja noorsootöö-alase teadlikkuse tõstmine	Toetatud rahvusvahelise noortepäeva korraldamist, Eurodesk Eesti infovõrgustiku tegevuste korraldamist	Rahvus-vahelise noortepäeva toimumine, toimiv Eurodesk Eesti infovõrgustik	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE	485000	485000	485000	Teemaga haakuvad partnerid
	Ida-Virumaa Noortefoorum	Foorumi läbiviimine	Läbi viidud 3 foorumit. Üritusest võttis osa vähemalt 90 noort	jaan 11	dets 13	TÜ NK	TÜ NK	TÜ NK	85000	85000	85000	HTM, ENEB, ENTK, Jõhvi VV, Narva Noortekeskus, Töötukassa, ENL, noorsootöö

												organisat-sioonid
Meede 17: Ülevaate saamine noorsootöö valdkonna uuringutest kõikidel tasanditel ja teostatud uuringute kättesaadavuse suurendamine	Ülevaate koostamine noorsootöö valdkonna uuringutest, kõikidel tasanditel ja teostatud uuringute kättesaadavuse suurendamine	Toimib uuringute andmebaas	Andmebaasi uuendatakse vähemalt kord aastas	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ¹⁸	54450	54450	54450	Praxis, teemaga haakuvad partnerid
Meede 18: Noorsoouuringute regulaarne korraldamine, noorsootöö seire, uuringutulemustel põhinevate arengusuundade määramine ja rakendamine	Noorte elulu kirjeldavate näitajate määramine ja nende seire regulaarsete raportite koostamine. Teadlikkuse tõstmisele suunatud tegevused	Teostatud analüüs ja läbi viidud andmete kogumine. Noorte elulu seireandmed on avalikkusele kättesaadavad, teadlikkuse tõstmisele suunatud tegevused on ellu viidud.	Valminud kontseptsioon. Uuendatud põhiindikaatorid Andmed on seire infosüsteemis uuendatud vähemalt 1 kord aastas. Valminud 3 seireraportit	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ¹⁹	972648	972646	972646	Praxis, teemaga haakuvad partnerid
	Programmi Euroopa Noored tulemuslikkuse ja mõju-uuringute läbiviimine, tulemuste levitamine, arengusuundade määramine ja	ENEB osaleb RAY rahvusvahelises võrgustikus. Toimub PEN osalejate ja mõju regulaarne monitooring.	Läbi viidud 3 RAY uuringut Eestis. Tulemused on avalikkusele	jaan 11	dets 13	ENEB	ENEB	RE/EK	130000	130000	330000	ENI, RAY võrgustikku kuuluvad EN riiklikud bürood, uuringu-partnerid, HTM

¹⁸ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ vahendid

¹⁹ Ibid.

	rakendamine	Korraldatakse PEN 2007-2013 mõju ja tulemuste uuring	ja PEN sihtgruppide tutvustatud. Teostatud on programmi mõju ja tulemuste uuring Eestis									
	Kohalike omavalitsuste noorsootöö andmebaasi uuendamine	Uuendatud andmed	Andmeid uuendatakse kord aastas	jaan 11	dets 13	ENL	ENL	ENL	0	0	0	KOV-id
Meede 20: Noorsootööalase täiendkoolituse arendamine	Noorsootööalase koolituse valdkonna arendamine	Toimub koolitajate koolitus	Läbi viidud 15 koolitajate koolitust või arendustegevust 200 noortevaldkonna koolitajale	jaan 11	dets 13	ENTK	ENEB	RE/ESF ²⁰	810000	600000	430000	HTM NO, ENTK, koolitajad, Koolitus-toimikond, programmiga seotud sihtgrupid
		Toimub noorsootöötajate koolitusvajaduste monitooring ja noortevaldkonna koolituste kvaliteedi seire ja analüüs	Toimib regulaarne monitooring ja seire. Tulemustega arvestatakse arendustegevustes	jaan 11	dets 13	ENTK	ENEB	RE/ESF ²¹	138102	100007	112009	HTM NO, ENTK, uuringupartnerid, programmiga seotud sihtgrupid

²⁰ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ vahendid

²¹ *Ibid.*

		Tagatud koolitusteabe kättesaadavus valdkonna spetsialistidele. Teavitus toimub mitmekülgsete kanalite vahendusel	Mitteformaal- ne.ee veebilehe igakuine kasutajate arv on tõusnud vähemalt 20%. Ilmunud on igakuine mitteformaal- se õppimise uudiskiri. Mitteformaal- ne.ee infoüritustel on osalenud vähemalt 150 inimest. Toimus vähemalt 6 infoüritust. Toimus vähemalt 2 E-õppe kursust noorsoo- töötajatele	jaan 11	dets 13	ENTK	ENEB	RE/ ESF ²²	462077	402279	417392	HTM NO, ENTK, koolitajad, noorsoo- töötajad, teemaga haakuvad partnerid
--	--	---	--	------------	------------	------	------	--------------------------	--------	--------	--------	--

²² Ibid.

Meede 21: Noorsootöö õppematerjalide ja kirjanduse väljatöötamise ja publitseerimise toetamine	Noorsootööalaste õppematerjalide arendamine	Valmivad õppematerjalid ja vastavad arendustegevused programmis seatud eesmärkidele	Õppe- materjalide arendus- tegevusi on toimunud 25. Valminud 25noorsoo- töö alast õppe- materjali	jaan 11	dets 13	ENTK	ENEB	RE/ ESF ²³	805000	390000	270000	HTM, ENTK, Eesti noorte- valdkonna organisat- sioonid, koolitajad ja noorsoo- töötajad.
	Karjääriteenuste meetodika arendus	Õppe-, info- ja metoodiliste materjalide väljatöötamine ja levitamine	Karjääri- spetsialistide rahulolu materjalideg a	jaan 11	dets 13	Innove KTK	Innove KTK	ESF/ EÕP	710800	M 16 vahendid	M 16 vahendid	Teemaga haakuvad partnerid
Meede 22: Noorsootöötaja kutse omistamise süsteemi väljaarendamine vastavalt kutsestandardile	Noorsootöötaja kutse andmise väljakuulutamise ja läbiviimine	Läbiviidud kutse andmine. Uuendatud kutsestandard ja taotlemise protseduur	Kutset taotles vähemalt 500 inimest	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE	100000	100000	100000	HTM NO, Kutsekoda, Kutsekomisjon
	Noorsootöötaja kutse propageerimine, portfoolio täitmise seminaride läbiviimine	Korraldatud seminarid	Läbi viidud vähemalt 6 seminari	jaan 11	v	EANK	EANK	EANK	8000	8000	8000	ENTK, ANK-id, teemaga haakuvad partnerid
Meede 24: Laagri-teenuste kujundamine ja pakkumine lähtuvalt noorte vajadustest	Laagrikasvatavate ja – juhatajate pädevuse suurendamine ning arenguvajaduste väljaselgitamine, sh noorte vajadustele	Toimunud kvalifikatsiooni taotlemist toetavad koolitused	Koolitusel osales 500 laagrikasvatajat ja – juhatajat aastas	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	HMN	230000	230000	230000	Laagri- korraldajad, koolitajad

²³ Ibid.

	vastava teenuse arendamine											
Meede 27: Noorte ja noorsootõtajate liikuvuse soodustamine rahvusvaheliste programmide kaudu	Noorsootõõ-alaste rahvusvaheliste suhete arendamine	Osalus võrgustikus	Osalus Euroopa Nõukogu Noortefondi ja Lääne-meremaade noorte-valdkonna koostõõ-võrgustikus	jaan 11	dets .13	HTM	HTM NO	RE	96000	96000	96000	ENTK
	Programmi Euroopa Noored kaudu noorte ja noorsootõtajate liikuvuse soodustamine (PEN alaprogrammid 1.1; 2.1; 3.1; 4.3 ja TCP rahvusvahelised koolitused)	Toetatud projektid	Toetatud vähemalt 360 projekti. Rahvusvahelistel koolitustel osales vähemalt 180 noort/noorsootõtajat	jaan 11	dets 13	ENEB	ENEB	EK	19351900	20500000	21500000	Taotlejad, teemaga haakuvad partnerid
	Rahvusvahelised õppevisiidid karjäärspetsialistidele	Korraldatud õppevisiidid	Õppevisiididest võttis osa 24karjäärspetsialisti.	jaan 11	dets 13	Innove KTK	Innove KTK	RE/EK	389000	200000	200000	TNK-d, Tõõtukassa, kõrgkoolid
	Õpirändealase info koondamine ja levitamine karjäärspetsialistidele ja noortele	Valminud trükised. Uuendatud veebilehed. Toimub teavitustegevus	Kasvas karjäärspetsialistide ja noorte teadlikkus õpirändest	jaan 11	dets 13	Innove KTK	Innove KTK	RE/EK	1400000	1400000	1400000	Õpirände-võrgustiku partnerid

	Noorsootöötajatele rahvusvaheliste õppevisiitide ja kogemuste vahetamise korraldamine	Toimunud õppevisiidid	Vähemalt 1 õppevisiit aastas kuni 20 noorsootöötajale	vee b 11	nov 13	ENÜ	ENÜ	ENÜ	25000	25000	25000	ENEB, Contact 2103
	Noorteühingute liidritele ja liikmetele mõeldud rahvusvahelise koostöö pakkumiste vahendamine	Osaletakse rahvusvahelistel üritustel	Rahvusvahelistel üritustel osales vähemalt 100 noort	jaan 11	dets 13	ENL	ENL	ENL	0	0	0	Euroopa Noortefoorum, noorteühingud
	Lastekaitse Liidu osalemine erinevates rahvusvahelistes võrgustikes	Toimunud üritused, noorsoovahetused	Üritustel osales vähemalt 100 noort, toimus vähemalt 10 erinevat projekti	jaan 11	dets 13	LKL	LKL	LKL	66 464	73 110	65 000	Kohalikud ja rahvusvahelised partnerid
Meede 29: Kohalikul tasandil rahvusvahelise koostöö arendamine	Noorsootöötajate ja noortejuhtide professionaalsuse arendamiseks ning rahvusvaheliseks koostööks tingimuste loomine	Sõlmitud ja täidetud koostööprotokollid Loodud rahvusvahelise koostöö võrgustik Eestis. Tutvustatud Eesti noorsootöö saavutusi rahvusvaheliselt	Bilateraalne koostöö toimub vähemalt 3 riigiga	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE	280000	280000	280000	HTM NO, ENL, MTÜ-d, KOV-d
	Noorsootöö praktikantide vastuvõtmine välisriikidest ja vahendamine noorsootööasutustesse	Vastuvõetud praktikandid	Võetakse vastu kuni 10 praktikanti aastas	jaan 11	dets 13	ENÜ	ENÜ	ENÜ	39000	39000	39000	Contact 2103

	ja projektidesse											
	Eesti ANK osalemine rahvusvaheliste võrgustike töös	EANK osaleb täisliikmena ECYC töös	Osalemine vähemalt 6 ECYC kohtumisel. Võrgustiku-töösse on kaasatud noorsoo-töötajad ja noored	jaan 11	dets 13	EANK	EANK	EANK	28000	28000	28000	ANK-d, ECYC
	Noorte osaluskogude rahvusvahelise suhtluse koordineerimine ja korraldamine	Osalemine projektides	Aastas osaletakse vähemalt 2 projektis	jaan 11	dets 13	ENL	ENL	ENL	100000	100000	100000	Noorte osaluskogud

AE 2: suurendada noorte kaasatust noorsootöösse ja noorsootöö teenuste kättesaadavust noortele

Indikaator (soovitud sihttase aastaks 2013)	Noorte kaasatus noorsootöös on 65%											
	Noorte osalus noorteühingutes on 5%											
	Meede	Planeeritud tegevus	Väljundindikaator	Tulemusindikaator	Tähtaeg		Vastutaja	Teostaja	Allikas	Maksumus		
Algus					Lõpp	2011				2012	2013	
Meede 2: Noorte osaluse ja kaasatuse suurendamine noorsootöö kavandamisel, teostamisel ja hindamisel	Vähemate võimalustega noorte ning esmataotlejate kaasamine PEN tegevustesse	Vähemate võimalustega noored on kaasatud projektidesse	Vähemalt 55% PEN raames toetatud projektidest Eestis kaasavad või on esitatud vähemate	jaan 11	dets 13	ENEB	ENEB	EK	M 27 vahendid	M 27 vahendid	M 27 vahendid	Kohalikud ja maakondlikud partnerid, ENEB teavitajad, nõustajad

			võimalus- tega noorte poolt									
	PEN tegevustes osalenud noorte kaasamine programmi tulemuslikkuse ja mõju analüüsimisse	ENEB tööplaanis toodud PEN alaprogrammide analüüsitegevused on korraldatud noori kaasavalt. Toimub PEN koolitustegevuste analüüs	ENEB tegevuste analüüsimises osaleb vähemalt 20% PEN tegevustes osalenud noortest	jaan 11	dets 13	ENEB	ENEB	EK	50000	50000	50000	Kohalikud ja maakondlikud partnerid, ENEB teavitajad, nõustajad
	Projekti "MAlgatus" elluviimine	Malevas osalevad noored on teadlikud PEN noortealgatustest	Lühi-projektidest osaleb 45 noortegruppi	jaan 11	dets 13	ENEB	ENEB	EK	20000	20000	20000	SA Õpilasmalev
	Noorte kaasamine EANK juhtimisse ja arendamisse	EANK juurde on moodustunud toimiv noorteaktiiv. Noored osalevad EANK juhatuse tegevuses	Noorte esindaja osaleb vähemalt pooltel EANK juhatuse koosolekutel. Juhatuse koosseisus on vähemalt üks noor. Noorte ettepanekutega arvestatakse	jaan 11	dets 13	EANK	EANK	EANK	12000	12000	12000	ANK-d
	Huvijuhtide oskuste	Läbi on viidud	Korraldatud	sept	mai	TÜ	TÜ VKA	TÜ	20000	20000	0	EHJL, EÕEL,

	arendamine koolide õpilasesinduste tegevuse tulemuslikumaks juhendamiseks	koolitused	2 koolitust. Koolitustel osaleb vähemalt 40 inimest	11	12	VKA		VKA				ENEB, ENL
	Lastekaitse Liidu laste kaasamise kontseptsiooni täiendamine ja rakendamine, sh noortekogu tegevuse toetamine	Konseptsioon on välja töötatud ja sellega arvestatakse tegevuste kavandamisel, teostamisel ja hindamisel	Toimib noortekogu. Noorte arvamust arvestatakse .	jaan 11	dets 13	LKL	LKL ja LKL Noorte-kogu	LKL	32 000	25 000	45 000	Kohalikud ja maakondlikud partnerid, nõustajad, rahvusvahelised partnerid
Meede 7: Noorte õigusrikkumiste, sh korduvrikkumiste ennetamisele suunatud programmide ja projektide arendamine ja rakendamine	Alaealiste komisjonide tegevuse toetamine ja arendamine, sh mõjutusvahendite kättesaadavuse toetamine	Toetatud AEKide tegevus igas maakonnas	Tegutseb vähemalt 60 AEK	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE	2933735	2933735	2933735	MV-d, AEK-d
	Tegevuskava noorte toimetuleku toetamiseks, sh alaealiste õigusrikkumiste ennetamiseks ja vähendamiseks elluviimine	Täidetud tegevuskava	Mõjutus-vahendite kättesaadavus suureneb	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE	640265	640265	640265	HTM NO, HTM ÜHO, AEK-d, JuM, KOV-d, teemaga haakuvad partnerid
	Lastekaitse Liidu käitumiskustega lastele suunatud tegevuskava rakendamine	Rakendatud õigusrikkumisi ennetavad meetodid ja projektid	Tegevustes osalenud noorte arv	jaan 11	dets 13	LKL	LKL	LKL	340 000	391 000	256 000	Kohalikud ja maakondlikud partnerid, nõustajad, rahvusvahelised partnerid

Meede 8: Sõltuvus- ja teiste riskikäitumist soodustavate ainete tarbimise ennetamine	Noortelt noortele meetodikal põhinevate HIV-ennetuslike ja tervisekasvatuslike koolituste ning koolitatud võrgustiku liikmete poolt ennetustegevuse korraldamine	Toimunud koolitused ja üritused	Läbiviidud vähemalt 10 noortelt-noortele koolitajaid ettevalmistavat koolitust. Koolitajate võrgustikku kuulub vähemalt 80 noort	jaan 11	dets 13	HTM	HTM NO	RE	1197000	1197000	1197000	Teemaga haakuvad partnerid
Meede 10: Vähem võimalusi omavatele noortele suunatud huvitegevuse ja huvihariduse kättesaadavuse toetamine	Vähem võimalusi omavate noorte huvihariduse toetamine	Lepingud Eesti Lasterikaste Perede Liiduga	Toetust eraldatakse Eesti lasterikastele peredele vanema või hooldaja avalduse põhjal. Maksimaalne toetus-summa noore kohta on 5 000 krooni aastas	jaan 11	dets 13	HTM	HTM NO	RE	800000	800000	800000	Eesti Lasterikaste Perede Liit
	Noorte kaasatuse suurendamine huvitegevuses läbi laulu- ja tantsupeo	Noorte laulu- ja tantsupeo ning üliõpilaste laulu- ja tantsupeo	Toimub ettevalmistus noorte laulu- ja	jaan 11	dets 11	HTM	HTM NO/ ENTK	RE	21300000	0	0	Laulu- ja Tantsupeo SA, MTÜ Tartu Üliõpilasmaja,

	traditsioonide toetamise	Gaudeamus ettevalmistamise toetamine	tantsupeoks ning üliõpilaste laulu- ja tantsupeoks Gaudeamus. Korraldatud üritused									kõrgkoolid
Meede 13: Noorte infokanalite koostöö arendamine tagamaks info kättesaadavust noortele elukoha läheduses ning noortepärasest vormis	Noorteinfo teenuse kättesaadavuse ja kvaliteedi arendamine, sh läbi teavitamis- ja nõustamiskeskuste ning Kaitseliidu noorteorganisatsioonide	Toetatud noorteinfo teenuse osutamist igas maakonnas	Tegutseb vähemalt 15 noorteinfo teenuse osutajat	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE	4000000	4000000	4000000	TNK-d, noorteinfo teenuse osutajad, Kaitseliidu noorteorganisatsioonid „Noored Kotkad“ ja „Kodutütred“
	Noorte infomessi TEEVIIT korraldamine	Toimunud 3 infomessi	Infomessil osales 15 000 inimest aastas	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	ENTK majandustegevusest laekuv tulu	2300000	2300000	2300000	Innove, Eesti Näitused, TNK-d
	Karjääriinfo vahendamine ja -nõustamine teavitamis- ja nõustamiskeskustes	Teenuste osutamine 17 piirkondlikus keskses	Karjääri-teenuste kasutajate rahulolu teenustega	jaan 11	dets 13	Innove KTK	Innove KTK	RE/ESF ²⁴	6500000	M 16 vahendid	M 16 vahendid	TNK-d
	Teadlikkuse tõstmine karjääriteenustest	Toimunud teavitustegevus	Uhtne ja äratuntav	jaan 11	dets 13	Innove KTK	Innove KTK	RE/ESF ²⁵	360000	M 16 vahendid	M 16 vahendid	TNK-d, KTK

²⁴ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Teavitamis- ja nõustamissüsteemi arendamine“ vahendid

			karjääri- teenuste bränd									
	Digitaalse kogumiku loomine noorteorganisatsioonide st ja nende pakutavatest võimalustest	Digitaalse kogumiku valmimine	Välja on antud digitaalne kogumik, milles sisaldub 50 noorte- organisat- siooni tutvustus, videolood, kontaktid.	jaan 11	dets 11	ENL	ENL	ENL	100000	0	0	Noorteühingud, Kaitseliidu noorteorgani- satsioonid „Noored Kotkad“ ja „Kodutütred“
	Noorteühingute tutvustamise kampaania läbiviimine	Läbiviidud kampaania	Teavitusüritu- ste arv. Üritustel osalenute arv	jaan 11	dets 11	ENL	ENL	ENL	226000	0	0	Noorteühingud, ENTK, Kaitseliidu noorteorganisat- sioonid „Noored Kotkad“ ja „Kodutütred“
	TÜ NK info- ja nõustamiskeskuse tegevuse toetamine	Loodud info- ja nõustamiskeskus. Toimub noorteinfo ja nõustamis- teenuste osutamine	Infokeskust külastab vähemalt 3000 noort aastas	jaan 11	dets 13	TÜ NK	TÜ NK	TÜ NK	35000	25000	15000	ENEB, ENTK, HTM
Meede 14: Noorte kaasamine noorteinfo	Noorte kaasamise võimaluste alane	Toimunud koolitused ja	Kaasatud vähemalt 15	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ ESF ²⁶	M 3 vahendid	M 3 vahendid	M 3 vahendid	Noorteinfo teenuse

²⁵ Ibid.

²⁶ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ vahendid

kujundamisse ja vahendamisse	koolitus- ja teavitustegevus	seminarid	TNK-i									osutajad
Meede 23: Noorte- ja projektlaagrites tervistava ja arendava puhkuse teenuse kättesaadavuse laiendamine	Noorte tervistava puhkuse toetamine püsi- ja projektlaagrites	Sõlmitud lepingud teenusepakkujatega	Laagrites osaleb vähemalt 25 000 noort aastas	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	HMN	12916000	13616820	15771025	HTM NO, LJJ, laagri- korraldajad
	Kloogaranna Noortelaagri arendamine ja laagriteenuse kvaliteedi suurendamine	Laienenud tegevus	Tegevuses osaleb vähemalt 2500 noort aastas	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ Välis-abi	1300000	1300000	1300000	Soome Haridus- ministeerium, Turu LV
	Lastekaitse Liidu laagritegevuse korraldamine	Toimunud laagrivahetused	LKL laagri- tegevuses osaleb vähemalt 1300 last ja noort aastas	jaan 11	dets 13	LKL	LKL	LKL	1 456 000	1 601 600	1 500 000	Kohalikud ja rahvusvahelised partnerid
Meede 30: Luua võimalusi mitte- organiseerunud noorte esindatuseks riiklikul, maakondlikul ja kohalikul tasandil	Mitteorganiseeritud noorte osalusvõimaluste suurendamine läbi PEN alaprogrammide 1.3 ja 5.1	Noorte osalusvõimalus on suurenenud läbi PEN projektide	Kokku toetatud vähemalt 35 projekti	jaan 11	dets 13	ENEB	ENEB	EK	2700000	2800000	3000000	Taotlejad, teemaga haakuvad partnerid
	Kohaliku ja maakondliku tasandi noorte osalus kogude tugisüsteemi arendamine	Toimiv noorte osalus kogude tugisüsteem ja võrgustik	Võrgustikus osaleb vähemalt 65 noorte osalus kogu	jaan 11	dets 13	HTM	HTM NO/ ENTK	HMN	920000	920000	920000	ENL, KOV-d, noorte osalus kogud, MV-d
	Õpilasesinduste regionaalse koostöö edendamine läbi regionaalsete liitude loomise ja arendamise	Toimib regionaalne koostöö ja ühisprojektid õpilasesinduste vahel	Igas maakonnas tegutseb õpilasesindusi	jaan 11	dets 12	EÕEL	EÕEL	EÕEL	250000	150000	0	Õpilasesindused

			ühendav regionaalne liit. Igas ühenduses esindatud vähemalt 80% piirkonnas tegutsevates t õpilas- esindustest vähemalt 2 esindajaga.									
	101 Last Toompeale	Toimunud üritus	Eelfoorumitel ja lõppüritusel osaleb igal aastal 150 last ja noort. Laste ja noorte seisu- kohtade kajastamine meedias	jaan 11	dets 13	LKL	LKL	LKL	86 000	86 000	86 000	Kohalikud ja maakondlikud partnerid, EÕEL, koolid
Meede 32: Noorte osalus-motivatsiooni ja -harjumuse kujundamine	Noorteühingute aasta- ja projektitoetuse eraldamine	Eraldatakse toetust ning projektitoetusi noorteühingutele	Konkursil osaleb vähemalt 25 organisat- siooni aastas.	jaan 11	dets 13	HTM	HTM NO	RE	7644000	7644000	7644000	Noorteühingud, Noortepoliitika Nõukogu
	Noorte osalusmotivatsiooni ja - harjumuse kujundamine programmi Euroopa	Teostatud PEN noortealgatus- projektid	40% projektidest on esitatud esma-	jaan 11	dets 13	ENEB	ENEB	EK	2460000	2500000	2500000	Taotlejad, teemaga haakuvad partnerid

	Noored noortealgatusprojektide kaudu		taotlejate poolt. Toetatud noortealgatuste tuumikgruppidesse on kaasatud kokku vähemalt 400 noort									
	Noorte varivalimiste ettevalmistus ja läbiviimine	Toimunud varivalimised 2011. aasta Riigikogu ja 2013. aasta kohaliku omavalitsuse volikogu valimiste eel	Varivalimiste I osaleb kokku vähemalt 20 000 noort	jaan 11	dets 13	ENL	ENL	ENL	750000	0	750000	EÕEL, Tegusad Eesti Noored, HTM; Vabariigi Valimiskomisjon

AE 3: arendada noorsootöö struktuur ühtseks võrgustikuks

Indikaator (soovitud sihttase aastaks 2013)	Eestis tegutseb vähemalt 700 noorsootööasutust											
	Igas maakonnas toimiv maakondlik noorte osaluskogu ja vähemalt 65 kohaliku tasandi noorte osaluskogu											
	Meede	Planeeritud tegevus	Väljundindikaator	Tulemusindikaator	Tähtaeg		Vastutaja	Teostaja	Allikas	Maksumus		
Algus					Lõpp	2011				2012	2013	
Meede 4: Noorsootöö struktuuri jätkusuutlikkuse ja arengu tagamine, sh EL tõukefondide	Struktuuride arendamine (ENTK, ENEB)	Toetatud on ENTK ja ENEB tegevusi	ENTK ja ENEB on jätkusuutlikud struktuurid	jaan 11	dets 13	HTM	HTM NO	RE	6526000	6526000	6526000	ENTK, ENEB

tulemuslik rakendamine	ERF avatud noortekeskuste, teavitamis- ja nõustamiskeskuste ning huvikoolide infrastruktuuri kaasajastamine	Esitatud taotlused toetuse kasutamiseks	Teostatud projektide arv	jaan 11	dets 13	HTM	Innove	ERF ²⁷	Vastavalt VV kinnitatud investeeringute kavale	Vastavalt VV kinnitatud investeeringute kavale	Vastavalt VV kinnitatud investeeringute kavale	ENTK, ANK-d, TNK-d, HK-d, KOV-d
	Noorte konkurentsivõime suurendamine ja sotsiaalse tõrjutuse vähendamine	Noorsootöö teenuste arendamine keskustes sotsiaalse tõrjutuse ennetamiseks	Toetatud tegevustes osaleb 20 000 noort	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ²⁸	4850000	4850000	4850000	HTM NO, EANK, ANK-d ja teemaga haakuvad partnerid
	Avatud noortekeskuste tegevuse toetamine ja arendamine	Toetatud ANKide tegevust igas maakonnas	Läbi viidud vähemalt 15 projekti-konkurssi	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE	4008000	4008000	4008000	ANK, teenuse pakkujad
	Noortevaldkonna võrgustike toetamine ja arendamine	Sõlmitud lepingud noortevaldkonna peamiste partneritega	Toetus on eraldatud noortevaldkonna peamiste partneritele, kelle eelneva aasta lepingu aruanne on esitatud ja	jaan 11	dets 13	HTM	HTM NO	RE	2459000	2459000	2459000	Noortevaldkonna peamised esindusühingud

²⁷ Elukeskkonna arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Hariduse infrastruktuuri arendamine” meetme „Avatud noortekeskuste, teavitamis- ja nõustamiskeskuste ning huvikoolide kaasajastamine” vahendid

²⁸ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe” meetme „Noorsootöö kvaliteedi arendamine” vahendid

			aktsepteeritud ning kes on esitanud taotluse rahastuse saamiseks									
	Eesti Noorsootöötajate Ühenduse tegevuse arendamine	ENÜ on tugev noorsootöötajate esindusühing	Ellu viidud ühingu arengukavas planeeritud tegevused. Arenenud ja jätkusuutlik struktuur. Toimib võrgustik	jaan 11	dets 13	ENÜ	ENÜ	ENÜ	100000	100000	100000	HTM, ENTK, teised esindusühingud
	Eesti Avatud Noortekeskuste Ühenduse tegevuse arendamine	Eesti ANK on tugev ANK esindusühing	Ellu viidud ühingu arengukavas planeeritud tegevused. Arenenud ja jätkusuutlik struktuur. Toimib võrgustik	jaan 11	dets 13	EANK	EANK	EANK	100000	100000	100000	ANK-d, KOV-d, MV-d, ENTK, HTM, teised esindusühingud
	Noorsootööstusutustes pakutava noorsootöö mitmekesistamine, sh vahendite toetamine	Toimib Varaiit keskuste tegevus	Varaiit projekti-konkursi raames toetatud vähemalt 10 noorsootöö-	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	HMN	1800000	1800000	1800000	MV-d, HTM, ENTK, ANK-d, MISA, ENÜ, teemaga haakuvad partnerid

			asutust									
	Noorteühingute mentorlusprogrammi käivitamine enesehindamise läbiviimiseks	Läbiviidud enesehindamised	Läbi viidud enesehindamiste arv. Osaleb vähemalt 15 noorteühingut.	jaan 12	dets 13	ENL	ENL	ENL	0	200000	200000	ENTK, ENEB
Meede 5: Koostöö arendamine noorsootöö valdkondade vahel kõikidel tasanditel ja noorsootöö strateegias sätestatu kajastamine kõikide tasandite arengukavades	Noortekeskuste arengukavade koostamiseks mentorlussüsteemi arendamine	Toimiv mentorite võrgustik	Aastas luuakse või uuendatakse vähemalt 4 ANK-i arengukava	jaan 11	dets 13	EANK	EANK	EANK	10000	10000	10000	EANK, ANK-d, KOV-d, MV-d
	Noorsootöö eriala tööandjate päevade ettevalmistus ja korraldamine	Toimuvad tänuüritused ja infoseminarid noorsootöö eriala tudengite praktikabaasidele	Toimub 3 kohtumist. Kohtumistel osaleb vähemalt 60 tööandjate esindajat aastas	jaan 11	dets 13	TÜ NK	TÜ NK	TÜ NK	20000	20000	20000	VKA, TPS, HTM, ENTK, ENEB, noorsootöö organisatsioonid
	Üliõpilaste rahvusvahelise konverentsi ettevalmistus ja korraldamine	Toimuvad teaduskonverentsid	Toimub 1 konverents aastas. Osalevate üliõpilaste ja noorsootöötajate arv	jaan 11	dets 13	TÜ NK	TÜ NK	TÜ NK	75000	75000	75000	TÜ VKA, TPS, HTM NO, ENTK, noorsootöötajad ja -asutused
Meede 11: Huvikoolide ja huvitegevust pakuvate institutsioonide	Pärimuskultuuri ja huvihariduse valdkonnas noortele jt sihtgruppidele	Toetatakse vastava keskuse tööd	Tegevuses osalevate noorte arv	jaan 11	dets 13	HTM	HTM NO	RE	4079000	3579000	3579000	Pärimusmuusika keskus, teemaga

arendamine	mitmekesise sisuga tegevuste pakkumine											haakuvad partnerid
Meede 25: Töökasvatus-meetodite arendamine ja rakendamine ning töökasvatus-alaste võrgustike toetamine	Õpilasmalevate tegevuse toetamine, sh järelvalve ja hindamine, tegevuse arendamine ning avalikkuse teavitamine	Sõlmitud lepingud malevate korraldajatega	Malevates osaleb vähemalt 5000 noort aastas	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	HMN	2103300	2800000	4200000	Malevate korraldajad, ENEB
	Osalemine töökasvatuse alases koostööprojekti noorte töötuse vastu "Mind the Gap" ja rahvusvahelise seminari läbiviimine	Osalemine võrgustiku tegevustes. Toimunud seminar	Seminaril osaleb 30 inimest. Toimub vähemalt 8 võrgustiku kohtumist	jaan 11	sept 12	ENTK	ENTK	EK	98550	65700	0	Regione del Veneto, Berufsfortbildungswerk Gemeinnützige Bildungseinrichtung des DGB GmbH, Train 2000 Ltd, E-ISOTIS/ Information Society Open to Impairments, teemaga haakuvad partnerid
Meede 31: Noortekogude loomise ja nende järjepidevuse toetamine põhimõtete väljatöötamise ja teavitustöö kaudu kohalikele omavalitsustele	Maakondlike noortekogude tegevuse toetamine ja arendamine	Toetatud maakondlike noortekogude tegevus	Noortekogude tegevuses osaleb vähemalt 150 liiget	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE	450000	450000	450000	Noortekogud, MV-d, ENL

AE 4: Kasutada rohkem noorsootöö võimalusi erinevate eluvaldkondade arendamisel

Indikaator (soovitud sihttase aastaks 2013)	Toimivad valdkondadevahelised koostöömehhanismid											
	Otsuste kujundamisel lähtutakse noorte vajadustest ja huvidest											
	Meede	Planeeritud tegevus	Väljundindikaator	Tulemusindikaator	Tähtaeg		Vastutaja	Teostaja	Allikas	Maksumus		
Algus					Lõpp	2011				2012	2013	
Meede 6: Kodaniku-teadlikkuse ja –kasvatuse suurendamine ning mitmekultuurilisuse väärtustamine	Noorte kodanikukasvatuse ja kodu-uurimise võimaluste toetamine	Sõlmitud leping partneriga	Tegevustes osaleb vähemalt 1500 noort	jaan 11	dets 13	HTM	HTM NO/ENTK	HMN	450000	450000	450000	EKUS, teemaga haakuvad partnerid
	Osalussimulatsioonide ettevalmistus ja läbiviimine	Läbi viidud osalus-simulatsioonid koolides ja noortekeskustes	Läbi viidud vähemalt 10 simulatsiooni aastas	jaan 11	dets 13	ENL	ENL	ENL	30000	30000	30000	MTÜ Tegusad Eesti Noored, Eesti Ühiskonnaõpetuse Õpetajate Selts
	Kaitseliidu noorteorganisatsioonide tegevuse toetamine (väljundindikaator;; tulemusindikaator;; teostaja: KL ja allikas: KL).	toimiv infovahetus	Tegevustesse haaratud 7000 noort iga-aastaselt	jaan 11	dets 13	KL	KL	KL	KL vahendid	KL vahendid	KL vahendid	Kaitseliidu noorteorganisatsioonid „Noored Kotkad“ ja „Kodutütred“
Meede 9: Probleemkäitumise põhjuste alase teadlikkuse tõstmine ja sekkumismehhanismide	Alaealiste komisjonide liikmete pädevuse suurendamine ja avalikkuse teavitamine probleemkäitumise	Alaealiste kuritegevuse vähendamise arengukava tegevused	Tegevuses osaleb vähemalt 40 AEK liiget	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ²⁹	M 3 vahendid	M 3 vahendid	M 3 vahendid	MV-d

²⁹ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ vahendid

kavandamine ning rakendamine	põhjustest ning ennetamise meetoditest	noortevaldkonnas. Toimetuleku tegevuskava vastavad tegevused										
Meede 16: Erinevate nõustamis-teenuste koondamine ühtseks võrgustikuks koostöös nõustamise korraldajate ja riiklike suunajatega, so lõimitud nõustamismudeli rakendamine nõustamis-teenuste kättesaadavuse suurendamiseks	Nõustamisteenuse arendamine teavitamis- ja nõustamiskeskustes	Toetatud karjäärinõustamise ja karjääriinfo vahendamise teenuste osutamist igas maakonnas	Igas maakonnas tegutseb vähemalt 1 TNK	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE	2340000	7894000	7894000	TNK-d, INNOVE KTK
	Programmi „Karjääriteenuste süsteemi arendamine“ rakendamine	Viiakse ellu programmi tegevused	Tegevused on ellu viidud vastavalt programmi tegevuskavale	jaan 11	dets 13	HTM	Innove KTK	RE/ESF ³⁰	4424800	17500000	17500000	TNK-d, ENTK
	Karjääriteenuste valdkonna arengusuundade määratlemine	Valminud karjääriteenuste kontseptsioon 2020	Karjääriteenuste valdkonna arengusuund määratletud. Kontseptsiooni rakendatakse	jaan 11	dets 13	Innove KTK	Innove KTK	RE/ESF ³¹	93400	M 16 vahendid	M 16 vahendid	KTK liikmed, teenuste kasutajad, teemaga haakuvad partnerid
Meede 26: Noortele tööõiguslase info	Noorte tööhõivealase info kättesaadavuse	Toimub infokanalite	Portaalide külastajate	jaan 11	dets 13	ENTK	ENTK	RE/ESF ³²	M 3, M 15 vahendid	M 3, M 15 vahendid	M 3, M 15 vahendid	Töötukassa, TNK-d, MTA

³⁰ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ vahendid

³¹ Ibid.

³² Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Noorsootöö kvaliteedi arendamine“ vahendid

kättesaadavuse suurendamine	arendamine e-keskkonnas	koostöö, toimivad portaalid stardiplats.ee, NIP	arv on vähemalt 3000 inimest aastas									
	Karjääriinfo vahendamine veebilehel Rajaleidja	Uuendatud materjalid on kättesaadavad	Veebilehe külastatavus kasvas 5%	jaan 11	dets 13	Innove KTK	Innove KTK	RE/ESF ³³	100000	M 16 vahendid	M 16 vahendid	eksperdid ja partnerid
Meede 28: Avatuse ja sallivuse suurendamine erinevuste ja mitmekesisuse suhtes noortes ja noortevaldkonnas laiemalt	Koolirahu programmi tegevuste rakendamine	Toimivad programmi tegevused vastavalt tegevuskavale	Programmi tegevustes osalevate asutuste ja noorte arv	jaan 11	dets 13	LKL	LKL	LKL	89 978	98 857	110 720	HTM, SoM, teemaga haakuvad partnerid
	Eesti lõimumiskava 2008-2013 noorsootöö osa rakendamine	Noortel on võrdsed võimalused õppimiseks ning positiivsete hoiakute kujundamiseks üksteise suhtes. Eestis elavad inimesed on üksteise suhtes sallivad, kõigil Eestis elavatel rahvusrühmadel on võimalused oma emakeele ja kultuuri õppimiseks ning selle tutvustamiseks	Toetatud projektide arv. Üritustel osalevate noorte arv	jaan 11	dets 13	MISA	MISA	MISA	Lõimumis kava eelarve	Lõimumis kava eelarve	Lõimumis kava eelarve	HTM, KuM, ENTK, teemaga haakuvad partnerid

³³ Inimressursi arendamise rakenduskava prioriteetse suuna „Elukestev õpe“ meetme „Teavitamis- ja nõustamissüsteemi arendamine“ vahendid

Strateegia 2011.-2013. Aasta rakendusplaani eelarve

Allikas	2011	2012	2013
RE (sh ENTK majandustegevusest laekuv tulu)	4 280 868	3 272 608	3 257 570
Välisabi (ESF, ERF, EÖP, Primus, Soome välisabi)	1 697 209	1 866 206	1 780 986
Välisabi (EK)	1 763 926	1 838 463	1 936 523
HMN	1 177 208	1 266 526	1 493 681
Ühingute ja ülikoolide eelarvest	272 803	243 252	244 307
KOKKU	9 192 014	8 487 055	8 713 067

Kasutatud lühendid

AEK – Alaealiste komisjon
ANK - Avatud noortekeskus
EANK – Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus
HJL - Eesti Huvijuhtide Liit
HAKK - Huvikeskuste Juhtide Kogu
ECYC - Euroopa noortekeskuste konföderatsioon
EK – Euroopa Komisjoni eelarve
EKÜS - Eesti Kodu-uurijate Selts
EL – Euroopa Liit
EMKL - Eesti Muusikakoolide Liit
EN – Euroopa Nõukogu
ENEB – SA Archimedes Euroopa Noored Eesti Büroo
ENI – Eesti Noorsoo Instituut
ENL – Eesti Noorteühenduste Liit
ENTK – Eesti Noorsootöö Keskus
ENÜ - Eesti Noorsootöötajate Ühendus
ERF – Euroopa Regionaalarengu Fond
ERYICA - Euroopa Info- ja nõustamise Agentuur
ESF – Euroopa Sotsiaalfond

EÕEL – Eesti Õpilasesinduste Liit
EÕP – Elukestva õppe programm
HK – huvikoolid
HMN – Hasartmängumaksu Nõukogu
HTM – Haridus- ja Teadusministeerium
HTM NO – Haridus- ja Teadusministeeriumi noorteosakond
HTM ANPL – Haridus- ja Teadusministeeriumi analüüsi- ja planeerimisosakond
HTM TF - Haridus- ja Teadusministeeriumi tõukefondide osakond
HTM ÜHO - Haridus- ja Teadusministeeriumi üldharidusosakond
JuM – Justiitsministeerium
KKEK – Kunstikoolide Esinduskogu
KL - Kaitseliit
KOV – Kohalik omavalitsus
KuM - Kultuuriministeerium
KÜSK – Kodanikuühiskonna Sihtkapital
LJN – Laagrijuhtide nõukoda
LV – Linnavalitsus
MFÕ – mitteformaalne õpe
MISA - Integratsiooni ja migratsiooni Sihtasutus Meie Inimesed
MTA – Maksu- ja Tolliamet
MTÜ – mittetulundusühing
MV – Maavalitsus
NÜ – Noorteühing
PEN – Euroopa Liidu kodanikuhariduse programm Euroopa Noored
Innove – Elukestva Õppe Arendamise Sihtasutus Innove
Innove KTK – SA Innove Karjääriteenuste Koostöökogu
SoM – Sotsiaalministeerium
TNK – teavitamis- ja nõustamiskeskus
TNK – teavitamis- ja nõustamiskeskus
TPS - Tallinna Pedagoogiline Seminar
TÜ NK - Tartu Ülikooli Narva Kolledž
TÜ VKA - Tartu Ülikooli Viljandi Kultuuriakadeemia
VV - Vallavalitsus
RE – riigieelarve